

A ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉL 7-8.

Nyissuk ki Bibliánkat a Zsidókhöz Írt Levél 7. Fejezeténél. Mózes Első Könyvében, miután Ábrahámnak és Lótnak elváltak útjaik, őt király szövetségre lépett egymással és megtámadta azt a területet, ahol Lót lakott, Lótot is foglyul ejtve és több várost is kifosztva a környéken. Amikor Ábrahám ezt meghallotta, fegyvert adott szolgálai kezébe, majd pedig megtámadta ezt az öt királyt, és le is győzte őket a csatában megfosztva őket portyájuktól, amelyre azokban a városokban tettek szert, amelyeket leigáztak. Ahogy Ábrahám hazafelé tartott, ennek az öt királynak a portyájával, egy Melkisédek nevű emberrel találkozott. A Melkisédek név annyit jelent: Az igazság királya. Melkisédek Sále királyaként ismerték, ez lefordítva annyit jelent: A békesség királya. Melkisédek származásáról semmit nem árul el nekünk az Ige. Semmit nem tudunk az Ő családfájáról, az Ő szüleiről, arról sem tudunk semmit, hogy mi történt vele az Ábrahámmal való találkozás után. Ezen találkozással négyszáz évvel Mózes és a Törvény megelőzően került sor. Melkisédek tehát egy titokzatos pap, akiről nagyon keveset tudunk. Az Ószövetség mindössze két alkalommal említi: ebből az első alkalom az I. Mózes 19., amikor Melkisédek találkozik Ábrahámmal; a második alkalommal pedig a 110. Zsoltárban találkozunk Melkisédek névvel. Teljesen váratlanul a zsoltáríró a következőket mondja a 110. Zsoltár negyedik versében: Megesküdött az Úr, nem bánja meg. Pap vagy Te örökké, Melkisédek módján. A 110. Zsoltár a Messiásról szól és a következőképpen kezdődik: Így szól az Úr az én Uramhoz: ülj a jobb kezem felől, míg ellenségeidet lábad zsámolyává nem teszem. Kettő. Hatalmad pálcáját kinyújtja az Úr a Sionról. Uralkodj ellenségeid között. Három. Néped önként követ szent öltözetben, ha sereget gyűjtesz. Mint hajnal méhéből jött harmat, olyan a Te ifjúságod. Négy. Megesküdött az Úr, nem bája meg. Pap vagy Te örökké, Melkisédek módján. Az Ószövetségben ugye az állami papsággal is találkozunk, a Léviták rendjével. A Törvény értelmében ahhoz, hogy valaki főpap lehessen, először is Lévi törzsből kellett származnia, másrészt pedig az Ároni rendből. Melkisédek esetében azonban egy újabb papi renddel találkozunk, amely időben négyszáz évvel megelőzi az Ároni papságot. Egy olyan papi rendről van szó, amelynek Ábrahám, a nép atyja, tizedet fizetett, és amelytől áldást kapott. A Zsidókhöz Írt Levél szerzője tehát a VII. Fejezetben rámutat arra, ez a pap, Melkisédek, egy olyan papságot képvisel, amely feljebbvaló az Ároni papságnál, amely a Törvény értelmében jött létre. Érdekes – ahogy korábban említettem –, hogy Melkisédek neve mindössze két alkalommal fordul elő az Ószövetségben: az egyik alkalommal Mózes Első Könyvében; a másik alkalommal pedig a Zsoltárok Könyvében. Ezt a két könyvet pedig ezer év választja el egymástól. Ábrahám körülbelül (kb.) időszámításunk előtt 2000-ben találkozott Melkisédekkel. Majd ezer évvel később, a 110. Zsoltárban a következő dolog hangzik el: Megesküdött az Úr, nem bánja meg. Pap vagy Te örökké – és itt a Messiásról van szó – Melkisédek módján. Az Ige tehát nem azt írja, hogy az Ároni papi rend szerint, hanem Melkisédek rendje szerint. Mindezt háttér-információként szerettem volna elmondani, és még egy dologra szeretném felhívni a figyelmet, mielőtt belevágunk a VII. Fejezetbe: Az egyik nap, amikor Jézus éppen a farizeusokkal vitatkozott, akik megkérdőjelezték Jézus önmagáról tett kijelentését, mint a Messiás és Isten fia. A János 8.39-ben ezt mondták Jézusnak: A mi Atyánk Ábrahám. Jézus pedig tulajdonképpen azt válaszolta Nekik: Hogyha Ti Ábrahám gyermekei lennétek, akkor elismertetek volna engem is. A János 8.56-ban pedig hozzáteszi: Ábrahám, a Ti Atyátok ujjongott azon, hogy megláthatja az én napomat. Meg is látta és örült is. 57. A zsidók erre ezt mondták Neki: Ötven éves sem vagy, és láttad Ábrahámot? 58. Jézus így felelt Nekik: Bizony, bizony mondom Néktek, mielőtt Ábrahám lett volna – én vagyok. Erre a zsidók köveket ragadtak, hogy halálra kövezzék Jézust. De nézzük csak még egyszer, hogy mit mond Jézus: azt mondja Ábrahám, a ti Atyátok ujjongott azon, hogy megláthatja az én napomat. Meg is látta és örült is.” Vajon mikor látta Ábrahám

Jézust? Számos Biblia-tudós véleménye – és én is osztom az Ő véleményüket –, hogy Melkisédek nem volt más, mint Jézus Krisztus. Tehát ez is egyike volt azoknak az eseteknek, mikor Jézus Krisztus megjelent az ószövetségi időkben. Ezen elképzelés alapján tehát Jézus Krisztus volt Melkisédek, aki Ábrahám elé ment, hogy üdvözölje őt, akinek Ábrahám tizedet fizetett, és aki megáldotta Ábrahámot. Nagyon érdekes, hogy Melkisédek kenyeret és bort adott Ábrahámnak, ami ugye az Úrvacsora jelképe, az Úrral való közösség jelképe, hiszen Jézus testét és kiontott vérét jelképezi. Na most nézzük a szöveget: VII. fejezet, első vers. Mert ez a Melkisédek, Sálem királya, a magasságos Isten papja. Melkisédek így mutatkozott be Ábrahámnak, hogy Ő a magasságos Isten papja; aki a királyok leveréséből visszatérő Ábrahám elé ment és megáldotta. Kettő. Ábrahám pedig tizedet adott Neki mindenből. Melkisédek neve először ezt jelenti: Igazság királya; aztán Sálem királya, vagyis: Békesség királya. Milyen csodálatos nevek ezek: Igazság királya, Békesség királya. Jeremiás Könyvében azt olvashatjuk, hogy amikor eljön az Úr, hogy uralkodjon a földön, mindenki úgy nevezi majd Őt, hogy az Igazság királya. Jehova-Cidkénu – Ő a mi igazságunk; és ugye azt is tudjuk róla, hogy a „Békesség fejedelme”-ként jön majd. A Melkisédek név együttesen jelent Igazság királyát és Békesség királyát. A Zsidók 7.3-ban ugye azt olvashatjuk, hogy a Melkisédeknek nem volt sem apja, sem anyja, sem nemzetsége – vagyis: vérvonala. Sem napjainak kezdete, sem életének vége nincs. Tehát az Ige nem árulja el nekünk, hogy hol született, mikor született, sőt azt sem, hogy mikor halt meg vagy egyáltalán meghalt-e. Semmit nem tudunk a szüleiről, a származásáról, csak így egymagában jelenik meg a színen. A jövőjéről sem tudunk semmit, csak annyit tudunk, hogy egyszer csak megjelenik Ábrahámnak, Ábrahám tizedet ad neki, Ő pedig megáldja Ábrahámot; és kenyeret, illetve bort ad Neki. Tehát hármas vers. Sem apja, sem anyja, sem nemzetsége, sem napjainak kezdete, sem életének vége nincs, de miután hasonlónak lett az Isten fiához, pap marad mindörökké. Olvassuk csak el még egyszer a 110. Zsoltár negyedik versét: Megesküdött az Úr, nem bánja meg. Pap vagy Te örökké, Melkisédek módján. Ez a papság tehát örökre szól. Mindörökké megmarad. Négy. De nézzétek! Ne feledjük, hogy ez a felhívás a korábbiakban már kétszer is előfordult. Arra bátorított bennünket a Zsidókhoz Írt Levél szerzője, hogy nézzünk Jézusra! Figyeljük meg Jézust! Most pedig az író arra bátorít bennünket, hogy nézzünk Melkisédekre, őt figyeljük meg. És ugye én osztom számos Biblia-tudós véleményét, mely szerint Melkisédek volt Jézus Krisztus egyik megjelenítése az Ószövetségben. Négy. De nézzétek! – milyen nagy ember Ő, akinek Ábrahám, a patriarcha tizedet adott a zsákmány legjavából. A levél írója tehát azt mondja: gondoljatok bele, milyen nagy ember lehetett ez a Melkisédek, hiszen Ábrahám tizedet adott Neki. S Ábrahám volt ugye a zsidók patriarchája; a zsidók szemében Ő volt az etalon, Ő volt a nép legfontosabb patriarchája. A Zsidókhoz Írt Levél szerzője tehát arra buzdít bennünket, hogy gondoljunk bele, milyen nagy ember lehetett ez a Melkisédek, hogyha Ábrahám minden egytizedét ennek ajándékozta; hogy Ábrahám tizedet adott Neki zsákmánya legjavából. Őt. Azoknak, akik Lévi fiai közül kapják a papságot, szintén van parancsuk arra, hogy tizedet szedjenek a néptől a Törvény szerint. Ebben az esetben tehát saját testvéreiktől, jóllehet ők is Ábrahámtól származtak. A törvény értelmében az emberek terményeiknek egytizedét elvitték a templomba és a papnak adták. Tehát a Léviták rendjéből származó papok is részesültek tizedben saját testvéreiktől, és ugye ők mindannyian Ábrahám leszármazottai voltak. Hat. De az, aki nem közülük származott, Ábrahámmal egy időben élt, tehát nem Ábrahámtól származott, tizedet vett Ábrahámtól és megáldotta azt, aki az ígéretet kapta. Ugye Ábrahámnak megígérte az Úr, hogy rajta keresztül áldja meg a világ minden népét. Az I. Mózes 22.18-ban ezt ígéri Isten Ábrahámnak: A Te utódod által nyer áldást a Föld valamennyi népe, mert hallgattál szavamra. Isten tehát Ábrahámnak adta ezt az ígéretet, most pedig azt látjuk, hogy Ábrahámot ez az ember – Melkisédek – megáldja. Figyeljük csak meg ezt az embert tehát. Ki lehet ez? – hogy Ábrahám Neki adott tizedet és Tőle kapott Ábrahám áldást. Hét. Márpedig minden vitán felül a nagyobb áldja meg a kisebbet. Ahogy tehát Isten a nagyobb, és Ő megáld bennünket,

ugyanúgy Melkisédek is megáldotta Ábrahámot. Ebből tehát az következik, hogy Melkisédek, a zsidók nagy patriarchája Ábrahám fölött áll. Nyolc. Itt halandón emberek szednek tizedet – tehát a Léviták, a papok, ugye halandó emberek voltak és a papság nemzedékről nemzedékre szállt, tehát nyolc: Itt halandó emberek szednek tizedet, ott pedig az, akiről bizonyosságunk van, hogy él. 110. Zsoltár négyes vers: Pap vagy Te örökké, Melkisédek módján – vagyis: Melkisédek most is él. Kilenc. És hogy úgy mondjam, Ábrahám személyében a tizedet szedő Lévi is tizedet adott. Tíz. Mert már jelen volt őseben, amikor Melkisédekkel találkozott. Valójában tehát a Melkisédeki papság olyannyira feljebbvaló a Léviták papságánál, hogy Lévi is tizedet adott Melkisédeknek olyan értelemben, hogy Lévi – bár még nem született meg – ugye jelen volt őseben, Ábrahámban, a génjeiben. Tizenegy. Ha tehát a tökéletesség elérhető volna a Lévi papság által, mert a nép ez alatt kapta a Törvényt, mi szükség azt mondani, hogy Melkisédek rendje szerint más pap támad, aki nem Áron rendje szerint való. A kérdés tehát az, hogyha a tökéletesség elérhető volna a Lévi papság által, akkor a 110. Zsoltárban is miért nem azt mondta, hogy: Pap vagy te örökké, Áron rendje szerint. Csakis azért, mert az Ároni papság által nem volt elérhető a tökéletesség. Így Isten egy feljebbvaló papságot említ, egy időben is korábbi papságot: Melkisédek rendjét. És azt mondja: „Pap vagy Te örökké, Melkisédek módján. Tizenkettő. Amikor megváltozik a papság, szükségképpen megváltozik a törvény is. Tizenhárom. Ugyanis akiről ez elhangzik, más törzshöz tartozik, amelyből senki sem szolgált az oltárnál. Tehát, hogyha a papság a Melkisédek rendje szerint való, akkor a Törvényt is meg kellett változtatni, mert a Törvény értelmében papként csak akkor szolgálhatott valaki, hogyha Lévi törzséből származott. Amikor Izráel népe hazatért a babiloni fogágból, egyesek papnak vallották magukat; de nem tudták bizonyítani származásukat, és így végül nem tölthettek be papi funkciót. Csak azok lehettek Izráel népének papjai, akik igazolni tudták, hogy Lévi törzséből származnak. Itt azonban egy másik rend szerinti pappal találkozunk, vagyis a Törvényt is meg kellett változtatni. Tizennégy. Mert ismeretes, hogy a mi Urunk Judából támadt, de ebből a törzsből származó papokról semmit sem mondott Mózes. Vagyis: a Lévi törzséből származók kizárólagos joga volt a papság Izráelben. Tizenhárom. Ugyanis akiről ez elhangzik, más törzshöz tartozik, amelyből senki sem szolgált az oltárnál. Jézus tehát Juda törzséből származik, Juda törzséből pedig senki sem szolgált az oltárnál. Tizennégy. Mert ismertes, hogy a mi Urunk Judából támadt, de ebből a törzsből származó papokról semmit sem mondott Mózes. A IV. Fejezetben a levél írója különös gonddal ír arról, hogy: Van egy nagy főpapunk: Jézus, az Isten fia. Ennek hallatán minden zsidó fejében óhatatlanul megfogalmazódik a kérdés: Hogyan lehetne Jézus a nagy főpap, hogyha Juda törzséből származik? Hiszen a Juda törzséből származó papokról semmit sem mondott Mózes. A levél írója tehát a 110. Zsoltár negyedik versével válaszol a zsidók ezen kérdésére, amely már oly sokszor elhangzott: Pap vagy Te örökké, Melkisédek módján. Ezzel kielégítő választ nyújt azoknak a zsidóknak, akik úgy gondolták, Jézus Krisztus semmiképpen sem lehet főpap, hiszen Juda törzséből származik. A 110. Zsoltár pedig prófétikus. Tizenöt. És ez még inkább nyilvánvaló, ha Melkisédekhez hasonlóan támad más pap. A 110. Zsoltárban található prófécia fényében tehát nyilvánvaló, hogy Melkisédekhez kell támadnia egy másik papnak. Tizenhat. Aki nem testi parancsolat törvénye szerint lett pappá, hanem örökké való élet ereje szerint. A Törvény tehát semmit nem tudott tökéletessé tenni, inkább egy jobb szövetségről tanúskodott, amely jobb ígéretre épült. Tizenhét. A bizonyágtétel így szól: Te pap vagy örökké, Melkisédek rendje szerint. Tizennyolc. Ugyanis egy korábbi parancsolat eltöröltetik, mivel erőtlen és használhatatlan. A korábbi parancsolat eltöröltetik, mert megváltozott a papság. Tizenkilenc. Mert a Törvény semmit sem tett tökéletessé. Viszont egy jobb reménységet támaszt, amely által közeledünk Istenhez. A Róma 3.20-ban azt olvashatjuk, hogy: A Törvény cselekedeteiből nem fog megigazulni egyetlen halandó sem Ő előtt. A Biblia tehát azt mondja, hogy a Törvény nem azért adatott, hogy megigazulhassunk általa. A törvény célja sokkal inkább az volt, hogy rámutasson az emberek bűnére és bűnös állapotára. A törvény nem más, mint Isten igazságának a mércéje, így a

törvény fényében válik világossá előttem, hogy mi a bűn. És ilyenkor döbbenek rá arra, hogy én önerőből nem tudom megütni Isten igazságának a mércéjét. A Törvény tehát rámutat bűnömre, és halálra ítél engem, és átkozottá tesz. Mert az Igében azt is olvashatjuk, hogy: „Átkozott az, aki nem tartja meg a teljes Törvényt.” A Törvény tehát senkit nem tesz igazzá, sokkal inkább mindenkit halálra ítél. A Törvénynek köszönhetően leszünk tudatában saját bűnös mivoltunknak. Jézus idejében a probléma azzal volt, ahogyan a Törvényt értelmezték. Ez a probléma azonban nemcsak Jézus idejének sajátja, hanem végighúzódik az emberiség történelmében. Az Egyesült Államokban ugyanez figyelhető meg, amikor értelmezni próbálják az Alkotmányt, és azon belül például a vallásszabadság kérdését. A múltban például volt arra példa, hogy a Liberális Amerikai Alkotmánybíróság a vallásszabadságot a vallástól való szabadságként értelmezte, nem pedig a vallás szabadságaként. Az amerikai Alkotmány azonban sohasem egy vallástól való szabadságot hirdetett, hanem a vallások szabadságát; azt, hogy mindenki szabadon gyakorolhassa vallását. Érdekes azonban, hogy az Alkotmányunk egy sajátos magyarázatából kifolyólag a gyerekeknek adhatnak fel olyan olvasmányt, amelyekben megismerkedhetnek a buthizmussal, a hinduizmussal, más vallásokkal, és lehetőség van arra, hogy az óra kereteiben egy igencsak pozitív fényben tüntessék fel ezeket a vallásokat. Abban a pillanatban azonban, hogy a tanár egy keresztény könyvet is elolvastatna a gyerekekkel, a liberális társadalom kézzel-lábbal tiltakozna, és azt mondanák, hogy ez sérti az ő jogukat. Mindennek sajnos az az eredménye, hogy szépen, lassan tönkreteszik azt az erkölcsi alapot, amelyre a nemzet épül. Közben folyamatosan arra törekednek, hogy a Törvényt megkérdőjelezzék és újramagyarázzák. Jézus idejében a Törvényt nagyon is szó szerint értelmezték, nem pedig szellemi értelemben, és mivel ezt tették, nagyon önelégültté és önigazulttá váltak, mert úgy érezték, elmondhatták magukról, hogy a Törvény minden betűjét megtartották. A Máté 23.24-ben Jézus a következőket mondja: „Kiszűritek a szúnyogot, a tevét pedig lenyelitek.” Azon a tájékon nagyon sok szúnyogot találunk, így bizony megesett, hogy egy-egy véletlenül berepült az ember szájába. Ugye a Törvény értelmében ilyenkor sem lehetett még véletlenül sem lenyelni a szúnyogot, hiszen nem volt megfelelően elkészítve, nem folytatták ki a vérét, hiszen Isten a Törvényében meghagyta azt, hogy az elfogyasztandó állatoknak a vérét mindenképpen folyassák ki. Ezért mondja Jézus, hogy „Kiszűritek a szúnyogot” – hogy tulajdonképpen kiköpitek, mikor véletlenül a szátokba repül, „a tevét pedig lenyelitek”. A Törvény értelmében terhet sem volt szabad hordaniuk a zsidóknak a szombat napon. Mi jelent azonban terhet? És így egy egész listányi dolgot állítottak össze, amely tehernek minősül. Mondhatjuk például, hogy ilyen alapon, hogy az üvegszem is tehernek minősül, vagy a műfogsor, vagy akár a múlt is. Ők tehát így értelmezték a törvényt, és ez által egy rendkívül nehéz teherré tették, amelyet senki nem volt képes elhordozni, másrészt pedig nagyon önigazultakká váltak, mert azt mondhatták magukról, hogy ők megtartják a törvényt. Pedig valójában ők is mindennap megszegték azt. Isten szellemi értelemben adta ezt a törvényt, az Ő testies törvényértelmezésük tehát nem volt helyes. Ezért mondja Jézus tanítványainak a Hegyi beszédben a Máté 5.20-ban: Hogyha a Ti igazságotok messze felül nem múlja az írástudókét és farizeusokét, akkor semmiképpen sem mehettek be a mennyek országába. Ennek hallatán ugye a tanítványok ledöbbsentek, úgy érezték, hogy ők akkor ennek a fényében egészen biztosan nem kerülhetnek be a mennyek országába, hogyha az igazságuknak felül kell múlni az írástudókét és a farizeusokét. Hiszen ők csak egyszerű halászbemberek voltak. Jézus azonban a későbbiekben kifejtette, hogy mit is akar ezzel mondani. A farizeusok igazsága ugyanis a külsőségekből fakadt: a cselekedeteikből, abból, hogy mennyire tartották meg a törvényt. A szívükben azonban valójában mindennap megszegték a törvényt. Jézus a következőket mondja a Máté 5.21-ben: Hallottátok, hogy megmondattok a régieknek: ne ölj! – mert aki öl, méltó arra, hogy ítélkezzenek fölötte. 22. Én pedig azt mondom Nektek, hogy aki haragszik Atyja fiára, méltó arra, hogy ítélkezzenek felette. Tehát aki haragszik Atyja fiára, az is megszegte a Törvényt. Akinek gyűlölet van a szívében, megszegte a Törvényt. Ebből a gyűlöletből származik

azután a gyilkosság. Máté 5.27. Hallottátok, hogy megmondattok: ne paráználkodj! 28. Én pedig azt mondom nektek, aki kívánsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el vele szívében. Az az igazán mérvadó tehát, ami az ember szívében van. Jézus is ezt tanította. Ha pedig ebből a szemszögből nézzük a törvényt, mindannyian bűnösök vagyunk. Lehet, hogy nem vertük agyon a szomszédunkat, de esetleg már egy jó ideje gyűlöljük őt, mert soha nem képes éjjelre lecsendesíteni a kutyáját. És bizony meg tudnánk őt ölni, amikor az éjszaka kellős közepén már megint a kutyaugatásra riadunk fel. Tizenkilenc. Mert a törvény semmit sem tett tökéletessé, viszont egy jobb reménységet támaszt, amely által közeledünk Istenhez. Húsz. Azután Jézus nem eskü nélkül lett főpappá. Mikor valaki pappá vált, fel kellett esküdnie. Ugyanúgy, ahogy a miniszterelnöknek, illetve a minisztereknek is esküt kell tenniük. A papok esetében sem volt ez másként. Itt azonban a következőket olvashatjuk a huszadik vers második felében: Azok ugyanis eskü nélkül lettek papokká. Isten esküje nélkül – ez itt azt jelenti. Huszonegy. Hanem annak esküjével, aki így szólt hozzá: Megesküdött az Úr, és nem bánja meg. Tehát pap vagy, örökké. Huszonkettő. Ezért Ő (vagyis Jézus) Jób szövetségnek lett a kezesévé. Beszélhetünk tehát az Ószövetségről, beszélhetünk az Újszövetségről, de amikor Jézus fogta a páska ünnepének jelképeit – a páska ünnepe ugye még az Ószövetség része –, ekkor mindig arra emlékeztek, hogyan szabadította ki Isten a zsidó népet Egyiptomból. Jézus tehát fogta a páska jelképeit: a kenyeret és a poharat, és ezt mondta a Máté 26.28-ban: Mert ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára. Ez már az Újszövetséget jelképezte. De miről is szólt a régi szövetség? Gondolunk csak vissza, mint mondott Isten az ő népének Egyiptomban, mielőtt kivezette Őket az országból. II. Mózes 12.7. Vegyenek a vérből és kenjenek a két ajtófélfára és a szemöldökfára, azokban a házakban, ahol megeszik a levágott, hibátlan héjú egyéves bárányt. Tizenhárom. De az a vér jel lesz házaitekben, amelyekben ti laktok. Ha meglátom a vért, akkor kihagyok benneteket és ti rajtatok nem lesz pusztító csapás, amikor megverem Egyiptom földjét. Ez volt tehát a régi szövetség. Az áldozati bárány vére védelmet biztosított a háznak. Az Újszövetség értelmében pedig Jézus Krisztus vére megtisztít bennünket a bűntől, így pedig ránk sem vár halál, hanem átmegyünk a halálból az életbe. Maga Jézus mondja a János 11.26-ban, hogy: Aki él és hisz én bennem, az nem hal meg soha. Nem halunk tehát meg, csak átváltozunk. Az I. Korinthus 15.53-ban ezt írja Pál: Mert a romlandó testnek romolhatatlanságba kell öltöznie, és a halandónak halhatatlanságba. A hívők tehát kiköltöznek majd ebből a poros földi sátorból és beköltöznek gyönyörű új, mennyei házukba. Meghalni azonban nem fognak. Jézus Krisztus tehát, aki Isten esküje szerint pap mindörökké, Melkisédék rendje szerint, ő lett a kezesévé a Jób szövetségnek. Huszonhárom. És azok többen lettek papokká, mivel a halál nem engedte őket szolgálatban maradni. Ők tehát halandó emberek voltak, és ahogy meghaltak, mások vették át tőlük a papságot. Az Ároni papságban tehát egymást követték a főpapok; amikor az egyik meghalt, egy következő lépett a helyébe és így tovább. Huszonnégy. Ő viszont, mivel megmarad örökké, átruházhatatlanul viseli a papságot. Huszonöt. Ezért üdvözíteni tudja örökre azokat, akik általa járulnak Istenhez, hiszen Ő mindenkor él, hogy esedezzek értük. Ugye a papság feladata a közbenjárás volt. Az emberek nem mehettek közvetlenül Istenhez. Jób Könyvében – amikor Jób barátai azon tanakodtak, hogy mi lehet Jób szenvedéseinek az oka – arra jutottak, hogy Jób valószínűleg titokban szörnyű bűnöket követett el, amelyeket azonban nagyon sikeresen titokban tartott. Jób azonban ártatlannak vallotta magát előttük és azt mondta: Én nem követtem el ezeket a szörnyűségeket, amelyekkel vádoltok. Ha én valóban megtettem volna ezeket a szörnyűségeket, akkor haljak meg azonnal, mert megérdemlem; de én nem tettem ilyet. Erre az egyik barátja azt mondta neki: Figyelj Jób! Mi lenne, ha kibékülnél Istennel és akkor minden rendben lesz. Jób erre így válaszolt: Amikor az égre nézek és rádöbbenek, milyen hatalmas Isten, és tudatosítom azt is, hogy én egy porszem vagyok csupán, akkor hogyan mehetek én Isten elé, hogy ott képviseljem az ügyemet. Ki vagyok én? Egy senki, hogy megálljak Isten előtt. A Jób 9.33-ban Jób utána így szól: Nincs is köztünk döntőbíró, aki

mindkettőnkre rátehetné a kezét. Jób tulajdonképpen azt mondja ezzel, hogy Isten végtelen. Ő azonban emberként nagyon is véges. A végtelen Isten, illetve a véges halandó ember között azonban olyan hatalmas szakadék tátong, amelyet a halandó nem tud áthidalni. Ebben rejlik minden vallás gyenge pontja is; hogy minden vallás arról szól, hogy a halandó próbál ezen a szakadékon átnyúlni, hogy megérintse Istent. Ez azonban lehetetlen. Ettől olyan más a kereszténység, mint a többi vallás. A kereszténység ugyanis éppen nem arról szól, hogy a halandó ember próbálja a saját erejéből elérni a végtelen Istent. Éppen fordítva: a végtelen Isten az, aki kinyúl felénk, aki lehajol hozzánk – a halandó emberekhez. Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta. A végtelen Isten hajol tehát le a halandó emberekhez. Ezzel nekem sincs problémám, ezt teljes mértékben lehetségesnek tartom. Ugyanakkor azonban látom, hogy más vallásokban az emberek próbálják elérni Istent. És azt is tudom, hogy ez lehetetlen. Jób egyik barátja is a következő kérdést teszi fel a Jób 11.7-ben: Ki tudod-e találni, mi az Isten titka? A mindenható tökéletességéig eljuthatsz-e? A válasz pedig: nemleges. Mert Isten végtelen, nekünk azonban véges elménk van, amellyel képtelenek vagyunk teljesen megérteni, felfogni a végtelen Istent. És mi halandóként, saját erőnkől nem tudjuk elérni Istent. Túlságosan nagy ugyanis a szakadék, amely kettőnk között tátong. Nincsen egy közvetítő, aki közöttünk állhatna. Nincs is köztünk döntőbíró, aki mindkettőnkre rátehetné kezét. – így kiált Jób. És mintha csak Jóbnak kívánna válaszolni, Pál az I. Timóteus 2.5-ben a következőket írja: Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között. Az ember Krisztus Jézus. Aki váltságul adta önmagát mindenkiért, tanúbizonyságul a maga idejében. Ő az, aki közvetítőként ott áll: egyik kezét Istenre téve, másikat pedig az emberekre. Az egyik kezével megérinti Istent, mert Ő egy Istennel; a másik kezével azonban az embert érinti meg, hiszen Ő is emberré lett, és ugyanúgy kísértéseket szenvedett, ahogy más emberek. A pap feladata volt, hogy közbenjárjon Isten előtt a bűnös emberekért. A papnak azonban magának is voltak bűnei. Mielőtt tehát a pap az emberekért mutatott volna be áldozatokat, először saját bűneiért kellett áldozatot bemutatnia Isten előtt. Majd miután ennek eleget tett, az emberek bűnéért is mutathatott be áldozatot. Ő volt tehát az, aki közbenjárt az emberekért; Ő képviselte az embereket Isten előtt. Ugyanakkor pedig Istent is Ő képviselte az emberek előtt. Ő tehát egy közvetítő szerepet töltött be ember és Isten között, mert az emberek nem mehettek közvetlenül Isten elé. Azért nem tehették ezt az emberek, mert bűnösök voltak. Képzeljük csak el, ha mi minden bűnünkkel együtt akarnánk odaállni Isten elé, egy szempillantás alatt hamuvá égnénk Isten jelenlétében. A szent és tökéletesen tiszta Isten jelenlétében. Nem tudnánk megállni Őelőtte. Az ószövetségi időkben tehát a papság egy közvetítő és közbenjáró feladatot töltött be. Huszonöt. Ezért üdvözíteni tudja örökre azokat, akik általa járulnak Istenhez, hiszen Ő mindenkor él, hogy esedezzen értük. Jézus Krisztus által tehát örök üdvösségünk van. Ez az üdvösség a lehető legjobb, ami csak létezik. Nincs ennél jobb, nincs ennél dicsőségesebb. Ez a lehető legcsodálatosabb, a lehető leghatalmasabb dicsőségbe visz be bennünket. Ez az az üdvösség, amely Isten dicsőséges jelenlétébe juttat bennünket, és amelynek köszönhetően egyes lehetünk Istennel. Mivel pedig Jézus a mi csodálatos főpapunk, Ő üdvözíteni tud bennünket örökre. Hogy effajta üdvösséggel ajándékoz meg bennünket. A Törvény erre nem képes. A különféle szabályok sem képesek ezt megtenni értünk. Minderre csak Jézus képes. Ő az, aki örök üdvösséget ad nekünk. Az üdvösség pedig mindenkinek szól. A János 6.37-ben Jézus a következőket mondja: Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el. Jézus tehát mindenkit üdvözíteni tud, aki jön hozzá. És ugye az üdvösség útja tehát Jézus Krisztuson keresztül vezet. Üdvözül, ha Istenhez Jézus Krisztus által megyünk. A János 14.6-ban ezt mondja Jézus: Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam. Mindezt pedig úgy éri el, hogy mindenkor él, hogy esedezzen értünk. Zsidók 7.25. Krisztus ma is ott ül az Atya jobbán, és közbenjár értünk. Ez az Ő szolgálata és küldetése. Jézus nem ítél el bennünket. Miből gondoljuk, hogy Jézus az, aki mindig elítél bennünket? Amikor Jézus Nikodémussal beszélgetett az újjászületésről, a János 3.17-ben a következőket mondta: De ki?

Mert az Isten nem azért küldte el a fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre. Vegyük észre, hogy mit mond Jézus. Nem azt mondja, hogy aki keményen dolgozik, aki hűségesen csendességet tart mindennap, aki mindennap egy óra hosszat imádkozik, vagy naponta tíz fejezetet elolvas a Bibliából - az nem jut ítéletre. Jézus azt mondja, aki hisz, az nem jut ítéletre. Majd Jézus így folytatja: Aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt Isten egyszülött fiának ítéletében. Maga a Törvény ítéli őt el. Az ítélet pedig azt jelenti, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteit gonoszak. Amikor az egyik alkalommal házasságtörésen kaptak egy asszonyt, és odavitték Jézushoz, a következőket mondták neki: A mi törvényünk szerint ezt az asszonyt most halálra kell köveznünk. Te mit mondasz?” Jézus pedig ezt válaszolta a János 8.7-ben: Aki bűntelen közületek, az vessen rá először követ. Jézus ekkor lehajolt, és ujjával elkezdett valamit írni a porba. Kétségtelenül azokat a bűnöket kezdte felsorolni, amelyeket a jelenlévők elkövettek. Felsorolván a jelenlévőket név szerint, életkor szerint, és ahogy ezt meglátták az emberek, szépen lassan hazaindultak. Egymás után kimentek, kezdve a véneken, ahogy látták szép sorjában a nevüket és olyan dolgokat magukról ott a porba írva, amiről azt gondolták, senki sem tudja. Végül már csak Jézus maradt ott az asszonnal. Erre Jézus így szólt: Hol vannak a vádlóid? Senki sem ítél el Téged? Az asszony így felelt: Senki, Uram! Jézus pedig ezt mondta neki: Én sem ítélek el téged. Menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz! De hát akkor miért van az, hogy mi Jézusra mindig úgy gondolunk, mint aki elítél bennünket? Pedig Ő nem azért jött, hogy elítélje a világot, hanem azért, hogy megmentse azt. A Róma 8.34-ben Pál felteszi a kérdést: Ki ítélne kárhozatra? A meghalt, sőt feltámadt Jézus Krisztus? Aki az Isten jobbán van és esedezik is értünk? Vegyük észre, hogy Krisztus esedezik értünk, nem pedig elítél bennünket. Mit gondolnánk arról a védőügyvédről, aki a bíróságon azt mondja saját védencéről, hogy: Bíró úr! - ez az ember egy utolsó féreg és megérdemli, hogy börtönbe kerüljön. Hogyha történetesen én lennék ennek a bírónak a védence, akkor bizony felháborodnék, és azt mondanám: Miért fizettem önnek ügyvéd úr ötezer dollárt? - ezért? A bíró úrnak a feleségem is elmondhatta volna ugyanezt rólam. Ehhez nem volt önre szükségem. Nem, ugye az ember nem ezért fogad ügyvédet, hanem azért, hogy az ügyvéd a bíróságon a lehető legjobb fényben tüntesse fel az esetet és a vádlottat. Sőt mi több, az ember azt várja az ügyvédjétől, hogy képviselje az ő ügyét a bíróságon. Jézus tehát az én főpapom és közbenjáróm. És ő üdvözíteni tudja örökre azokat, akik általa járulnak Istenhez, hiszen ő mindenkor él, hogy esedezen értünk. Ő tehát főpapként egy közvetítő szerepet tölt be Isten és ember között, ő ott van Isten előtt, és engem is személy szerint képvisel. Huszonhat. Mert ilyen főpap illett hozzánk: szent, ártatlan, szeplőtlen, aki a bűnösöktől elkülönített, és aki magasabbra jutott az egeknél. Micsoda dicsőséges főpapunk is van nekünk. Huszonhét. Neki nincs szüksége arra, mint a főpapoknak – ugye a Léviták rendjéből való főpapoknak –, hogy napról napra előbb a saját bűneikért mutassanak be áldozatot, azután a nép bűneiért. Ugyanis ezt egyszer s mindenkorra megcselekedte, amikor önmagát adta áldozatul. Huszonnyolc. „Mert a Törvény erőtlen embereket rendelt főpapokká, a Törvény utáni eskü ígéje pedig a fiút, aki örökre tökéletes.” VIII. Fejezet első vers: Az elmondottakban pedig ez a legfontosabb: olyan főpapunk van, aki a felséges Isten trónusának a jobbára ült a Mennyekben. Kettő. Annak a szentélynek és igazi sáturnak szolgájaként, melyet az Úr épített, nem pedig ember. Három. Mert minden főpapot ajándékok és áldozatok bemutatására rendelnek, ezért szükséges, hogy ő is vihessen valamit áldozatul. Négy. Ha tehát a földön volna, még csak pap sem lehetne, mert már vannak olyanok, akik a Törvény szerint bemutatják az áldozati ajándékokat. Öt. Ezek a papok a mennyei dolgok képmásának és árnyékának szolgálnak, ahogyan Isten parancsolta Mózesnek, amikor el akarta készíteni a Sátor. Mert így szólt: Vigyázz! Mindent a szerint a minta szerint készíts el, amelyet a hegyen megmutattam neked. A Szent Sátor felállításában tehát azért kellett annyira pontosan azokhoz a tervekhez igazodni, amelyeket Isten Mózesnek adott a hegyen, mert a Szent Sátor a menny

képe volt. „Ha szeretnéd tudni, hogy milyen a Menny, akkor tanulmányozd a Szent Sátrat.” A Szentek Szentje például Isten mennyei trónusának a képe. A Szentek Szentjében helyezték el a szövetség ládáját, a láda födelének két végére pedig két kerubot helyeztek. Ez tehát a menny mintájára készült. Ugye Jézus nem a Jeruzsálemi Templomban lépett be a Szentek Szentjébe, hanem ő abba a mennybe lépett be, amelynek képe a földön a Szentek Szentje. A földi templom tehát csak egy képe, csak egy makettje a valóságnak és Jézus nem ebbe a makettbe lépett be, hanem a nagyon is valós mennybe, amelynek a templom a képe. Az én főpapom tehát a mennybe ment és ott képvisel engem Isten előtt, nem pedig a Szentek Szentjében, amely csupán a valóságos mennynek egy földi képe. Nagyon fontos tehát megértenünk, hogy maga a Szent Sátor, illetve később a templom a mennyei dolgoknak egy földi képe volt. Így hát, amikor olvassuk Mózes Második Könyvét, Mózes Harmadik Könyvét, és itt olvashatunk a Szent Sátor felépítéséről, a kellékekről, a különféle áldozatokról, fontos tudatosítanunk, hogy ezekbe a mennyei dolgokba engednek nekünk bepillantást. Ne úgy olvassuk tehát ezeket a könyveket, mint amelyek egy letűnt kor letűnt rendszeréről írnak, amely hihetetlenül unalmas, és egyébként is olyan, mintha kínaiul lenne; hanem tudatosítsuk, hogy mindaz, amiről olvasunk, előrevetíti a valóságot, az eljövendőt. Mindez csak egy képe az eljövendő valóságnak, ezt a képet pedig a valóságos felváltja majd. Hat. Most azonban a mi főpapunk annyival különb szolgálatot nyert, amennyivel annak a külön szövetségnek lett a főbenjárója, amely jobb ígérek alapján kötött. Ezen a ponton érdemes visszalapoznunk Mózes Második Könyvének XIX. fejezetéhez és megnéznünk azt a szövetséget, amelyet itt Isten az Ő népével kötött, amikor népének adta a törvényt és a papságot létrehozta. Az a szövetség, amelyet ekkor Isten az Ő népével kötött, a nép részéről tanúsított engedelmisségre és hűségre épült. Nézzük csak meg a II. Mózes 19.5-öt: Most azért, ha engedelmesen hallgattok szavamra – mondja Isten –, tehát a szövetség kétoldalú volt. A népnek is tennie kellett valamit azért, hogy működjön. Hallgatnia kellett Isten szavára. Tehát: Most azért, ha engedelmesen hallgattok szavamra, és megtartjátok szövetségemet, akkor Ti lesztek az én tulajdonom valamennyi nép közül, bár enyém az egész föld. Hat. Papok királysága és szent nép lesztek. Ezeket az ígéket kell elmondanod Izráel fiainak. – mondja Isten Mózesnek. Hét. Azután lejött Mózes, összehívta a nép véneit és előadta nekik mindazokat az ígéket, amelyeket az Úr parancsolt Neki. Nyolc. Az egész nép egy akarattal felelte: Megtesszük mindazt, amit az Úr mondott.” Mózes pedig megvitte a nép válaszát az Úrnak. A nép tehát azt válaszolta, hogy: Igen, megtesszük mindazt, amit az Úr mondott. De nem ezt tették. Ez a szövetség azonban arra épült, hiszen azt mondja Isten: Ha engedelmesen hallgattok szavamra. Izráel népe azonban megszegte ezt a szövetséget. Mert ez a szövetség az emberek engedelmisségére és hűségére épült, és Izráel népe ennek nem tett eleget. Krisztus azután egy új szövetséget hozott el, egy jobb szövetséget; azért jobb, mert jobb ígérekre épül. Miért is? Azért, mert az Újszövetség már nem arra épült, hogy én mennyire vagyok hűséges. Az Újszövetség Isten hűségére épül. Az Újszövetség nem az én cselekedeteimre épül, hanem Isten tetteire. Mivel tehát ez az Újszövetség Isten hűségére és az ő tetteire épül – ez egy jó szövetség, amely megállja a helyét. Számomra tehát ez a szövetség egy hatalmas áldás, és ezt szabadon élvezhetem, mert Isten hűségén alapszik. Ez az Újszövetség egy jobb szövetség, azért, mert egy jobb ígérekre épül; mégpedig Jézus Krisztus befejezett munkájára, aki egyszer s mindenkorra feláldozta magát a kereszten. Így tehát, ha én hiszek benne: üdvözülök. Ebben a szövetségben tehát ez a feltétel, hogy én hiszek-e őbenne. Amikor én hitemet Jézus Krisztusba vetem, ő belép az én életembe, és elkezd saját képmására formálni engem. Mindez tehát nem jogosít fel engem arra, hogy csak úgy menjek, és felelőtlenül éljem az életemet és vétkezzek, amikor csak jólesik. Ebben az Újszövetségben Isten elkezd bennem munkálkodni, Jézus Krisztus képmására formálva engem és segít nekem azzá válni, akivé a törvény által sohasem válhatnék. Így egy olyan életet élhetek, ami mindennél jobb, mert most már a lélek szerint élhetek. És a lélek az, amely egyre inkább engem Krisztus képmásává formál át. A Törvény telemeknek való. Olyan értelemben mondom ezt, hogy olyan valakinek

nincsen szüksége törvényekre, aki megfelelő alapelvek szerint él. Aki úgy él, mint Jézus, annak ugyanis nem lesz szüksége arra, hogy mi a jó és mi a rossz, és hogy mit kell tennie, egyszerűen csak megteszi azt. Mert a törvény szívének kőtábláira van írva, teljesítése belülről fakad. Ez tehát egy új szövetség, amely már nem a kőtáblákra épül, hanem arra, amit Isten a mi szívünkbe írt. Még egyszer hatos vers: Most azonban a mi főpapunk annyival különb szolgálatot nyert, amennyivel annak a különb szövetségnek lett a közbenjárója, amely jobb ígérek alapján kötött. Hét. Mert ha az első hibátlan lett volna, nem lett volna helye egy másodiknak. Ha az első szövetség alapján is megigazulhattak volna az emberek Isten előtt, akkor nem lett volna egy másik szövetségre szükség. Mivel azonban az első szövetség alapján ez nem történhetett meg, egy második, egy új szövetségre volt szükség. Nyolc. Mert hibáztatja őket, amikor így szól: Íme eljön majd az idő – így szól az Úr –, amikor új szövetséget kötök Izráel házával és Juda házával. Kilenc. Nem olyan szövetséget, amelyet Atyáikkal kötöttem azon a napon, amikor kézen fogva kivezettem őket Egyiptom földjéről. Mivel azonban ők nem maradtak meg az én szövetségemben, én sem törődtem velük – így szól az Úr. Ez ugye az a szövetség volt, amelyről a korábbiakban már beszéltünk a II. Mózesben. Izráel megszegte ezt a szövetséget, és így Isten sem tartotta be a reá eső részt. Tíz. De ez lesz az a szövetség, melyet Izráel házával ama napok múltán kötök – így szól az Úr. Törvényeimet elméjükbe adom, és szívükbe írom azokat, és Istenük leszek, ők pedig az én népemé lesznek. Ez a szövetség tehát már arra épül, amit Isten tesz. Ő adja elménkbe Törvényeit, ő írja szívünkbe Törvényeit. Vajon mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy én Isten akaratát keresem, és ahogy átadom Neki az életem, Isten megmutatja nekem az Ő akaratát, és bizonyos vágyakat helyez a szívembe, hogy megtegyek valamit, amit szeretné, hogy megtegyek. Például a szívemre helyez valamit, hogy azt tegyem meg. Egyszer Dél-Kaliforniában épp Hollywoodon vitt keresztül az utam, és ahogy a Sanset bulváron kocsikáztam Santa Barbara felé igyekezve, arra gondoltam, milyen csodálatos, verőfényes nap van ma. És eszembe jutott, hogy igazából nem is kell túlságosan sietnem, nincs egy meghatározott idő, amikorra Santa Barbarába kell érnem, így hát gondoltam egy nagyot, és elhatároztam, hogy inkább egy másik úton haladok tovább, mégpedig azt az autóutat választom, amely az Óceán partjával párhuzamosan halad. Így majd kicsit tovább tart ugyan az út, de a látvány egészen csodálatos. Úgyhogy le is tértem a Sanset bulvárról és elindultam, hogy rátérjek erre a másik útra, és ahogy rákanyarodtam, az út szélén egy párocskára lettem figyelmes, akik épp stoppoltak, én pedig felvettem őket, hiszen egyedül voltam, úgyhogy volt hely a kocsiban. Útközben lehetőségem nyílt arra, hogy bizonyosságot tegyek nekik és végül mindketten megtértek. Azután megérkeztem Santa Barbarába, és szinte abban a percben hívtak telefonon, hogy vissza kell mennem Santa Analba, ahonnan a korábbiakban elindultam. Úgyhogy azonnal visszafordultam. A kérés azonban az, hogy amikor Santa Barbara felé tartottam, vajon kitől származott hirtelen ez az ötlet, hogy egy másik útvonalon menjek tovább, hogy azt az utat válasszam, amely az Óceán partján visz el Santa Barbarába. Nyilvánvalóan ez az ötlet akár tőlem is származhatott volna, hiszen én nagyon szeretem az Óceánt. De ilyenkor eszembe jut az, amit itt a Zsidókhöz Írt Levél VIII. Fejezetében is olvashatunk, amit Isten mond, hogy Törvényeimet elméjükbe adom, és szívükbe írom azokat. Nekem is egyszer csak átsuhant az agyamon, hogy autózzak az Óceán mellett, hogy élvezzem ezt a csodálatos napot. Honnan származott ez az ötlet? Én úgy gondolom, hogy az Úrtól, mert tudta, hogy annak a két fiatalnak Montanából – akik ott stoppoltak az út szélén – szükségük van Istenre és teljesen el vannak keseredve. Én tehát úgy gondolom, hogy Isten helyezte a szívemre azt, hogy arra menjek, de ezt akkor még nem tudtam. Ahogy felmerült ennek ötlete a fejemben, azonnal igent mondtam rá, hiszen nagyon szeretek arra járni. Tehát nem rossz szájjal indultam arrafelé, hanem nagyon is boldogan, mert imádok arra járni – az volt a szívem vágya. Isten ugyan azt mondja, hogy Törvényeimet elméjükbe adom, és szívükbe írom azokat. – és ahogyan letértem a Sanset bulvárról, szerintem Isten csak annyit mondott: Jó fiú. Olyan könnyűvé tette az egészet a számunkra. Most már nem kőtáblára írja a Törvényét, hanem a szívünkbe s az elménkbe;

szívünkre helyezi tehát azt, amit szeretne, hogy megtegyünk. Így hát mi is úgy érezzük, hogy azt szeretnénk megtenni, ezért pedig szívesen tesszük azt. Egy ötlet megfogán a fejünkben, és úgy érezzük, hogy nagyszerű lenne azt megtenni. És hirtelen rádöbbenünk arra, hogy ez volt Isten akarata. És hogy Isten tervében vagyok. Ugye az ember hajlamos azt gondolni, hogyha valami Istentől van, akkor biztosan nyomorultul érezzük majd magunkat az egész helyzetben és ez egy hatalmas teher lesz, amely alatt roskadozunk, ez azonban nem így van. A Máté 11.30-ban Jézus azt mondja: Az én igám boldogító, és az én terhem könnyű. Az előző versben eddig hozzáteszi, hogy: Ti megnyugvást találtok lelketeknek, ha magatokra veszitek az én igámat. Ezen kívül pedig Isten megígéri nekünk, hogy az Ő Törvényeit az elménkbe adja, és szívünkbe írja. Elérhető közelségbe helyezi tehát. Tizenegy. „Akkor senki sem tanítja többé így a társát és testvérét – ismerd meg az Urat. Mivel mindenki ismerni fog engem: a kicsinyek és nagyok egyaránt. Tizenkettő. Mert irgalmas leszek gonoszságaikkal szemben, és bűneikről nem emlékezem meg többé. Ez tehát már nem az én hűségemen múlik, hanem Isten munkáját, amelyet elvégez az én elmémbe, az én szívembe, az én életemben. Meg fogom őt ismerni, mert ő megmutatja magát nekem. Irgalmas lesz gonoszságainkkal szemben, és bűneinkről nem emlékezik meg többé. Tizenhárom. Amikor az újról szól, elavulttá teszi az elsőt, ami pedig elavul és megöregszik, az közel van az elmúláshoz. És bizony a régi szövetség hamarosan elmúlt. A papság elmúlt. Időszámításunk szerint hetvenben megszűnt a régi szövetség. És napjainkban is, még azok a zsidók sem tartják meg a régi szövetséget, akik magukat ortodoxnak vallják, hiszen jelenleg nincsenek papok, főpapok, és nem mutatnak be áldozatot bűneinkért. Nem tartják tehát meg az Istennel kötött szövetséget. Teljesen mindegy, hogy mennyire figyelnek oda arra, hogy mit esznek, hogy mennyire lelkiismeretesen tartják meg a szombat napot. Hogy mennyire hűségesen imádkoznak a Siratófalnál vagy Dávid sírjánál, Ráhel sírjánál vagy akár Ábrahám sírjánál. A régi elavult, megöregedett időszámításunk szerint hetvenre teljesen. Ez a levél mindössze hat évvel Jeruzsálem elpusztítása előtt íródott. Vagyis hat évvel időszámításunk szerint hetven előtt. Vagyis, amikor azt írja a levél írója, hogy: „Ami pedig elavul és megöregszik, az közel van az elmúláshoz” – akkor hat éven belül ez valóban beteljesedett. Ez a régi szövetség megszűnt. Az Újszövetség azonban örökkévaló. Egy olyan szövetséget, amely jobb ígéreteken alapszik. Egy olyan főpapra épül, aki nem hal meg soha, és aki nem is változik. Akinek nem kell először saját bűneiért áldozatot bemutatnia Isten előtt, mielőtt az én bűneimért is mutathat be áldozatot. Ő egyszer s mindenkorra felajánlott áldozatot Istennek – önmagát adta áldozatul, hogy nekem örök üdvösségem lehessen. Ahogy rajta keresztül járulok Isten színe elé.